

## ASiantuntijalausunto

Kirsi Naukkarinen  
johtava asiantuntija  
Liikkuva koulu, Opetushallitus

### Asiantuntijakuuleminen / HE 212/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Eduskunnan sivistysvaliokunta pyytää asiantuntijalausuntoa koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamiseksi (HE 212/2024 vp).  
Liikkuva koulu, Opetushallitus lausuu seuraavaa.

#### Liikunnallinen elämäntapa

Valtakunnallisen Liikkuva koulu -toiminnan tavoitteena on kehittää perusopetuksen toimintakulttuuria liikkumista tukevaksi ja liikkumiseen kannustavaksi. Toiminnassa on kyse arkisten toimintatapojen muutoksesta: istutaan vähemmän, tuetaan oppimista toiminnallisilla menetelmillä, liikutaan välitunneilla, kuljetaan koulumatkat aktiivisesti ja kestävästi. Oleellista on edistää lasten hyvinvointia **päivittäin**.

Koulupäiväisen aikaisen liikkumisen hyödyistä on paljon niin kansallista kuin kansainvälistä tutkimusnäyttöä. Merkittävien positiivisten terveysvaikutusten lisäksi voidaan kiinnittää huomiota liikunnallisen elämäntavan edistämisen kouluyhteisön arkea ja toimintakulttuuria tukeviin hyötyihin, kuten esimerkiksi oppimisen edistämiseen, yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen. Tutkimustulokset liikkumisen ja oppimisen yhteydestä osoittavat, että liikkumista on tarkoituksenmukaista lisätä rakenteisiin ja toiminnan sisältöihin perusopetuksessa.

Kansallisen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteutti Liikkuva koulu -toiminnan osalta arvioinnin vuonna 2018. Arvioinnissa todettiin, että Liikkuva koulu -toiminnalla voidaan tukea koulujen toimintakulttuurin muutosta ja koulupäivien rakennetta liikkumisen lisäämistä ja istumisen vähentämistä suosivaksi. Merkittävä havainto oli perusopetuksen laajamittainen ja monipuolinen kapasiteetin vahvistaminen lasten ja nuorten kouluaihana tapahtuvan liikkumisen lisäämisen edellytyksissä. Arvioinnissa nostettiin esille, että koulut ovat toiminnassaan eri vaiheissa, jolloin myös edellytykset toiminnan jatkumiselle kouluissa ovat erilaiset.

Hallituksen esityksessä ei ole kyse oppiainetasosta, vaan koko perusopetuksen arjesta ja toimintakulttuurin kehittämisestä liikunnallista elämäntapaa tukevaksi. Perusopetuksen aktiivisen toimintakulttuurin vakiinnuttamisen tukeminen ja rakenteelliset ratkaisut edellyttävät ohjaavien asiakirjojen kuten perusopetuslain sekä opetussuunnitelman perusteiden riittävän vahvoja kirjauksia.

Hallituksen esityksen mukaan Opetushallitus tekisi lainsäädännön muutoksen myötä tarvittavat muutokset opetussuunnitelman perusteisiin liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseksi osana perusopetuksen toimintakulttuuria. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lisäysten toimeenpanon tukemisessa voidaan hyödyntää Liikkuva koulu-verkostoja.

Liikkuva koulu toteaa, että hallituksen esitys liikunnallisen elämäntavan edistämisestä vahvistaa lasten ja nuorten liikkumista koulupäivän aikana sekä tätä kautta tukee heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan sekä oppimisedellytyksiä- ja tuloksiaan.